

Voorlopige bepaling traditionele boog / hout Aanpassing 30-01-2011

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 en uit kracht van artikel 24 van het N.N.H.F. wedstrijdreglement van 23 mei 2007 geldt ten aanzien van schutters met traditionele handbogen het volgende:

1. Een traditionele handboog dient te voldoen aan de volgende criteria:

Een traditionele handboog is vervaardigd van hout, al of niet voorzien van een of meerdere lagen natuurlijk (organisch) materiaal zoals bijvoorbeeld hoorn, pees of leer. Bogen van gelamineerd hout zijn toegestaan, mits de lagen in het hout geen kunststofvezels of glasfiber bevatten welke een wezenlijke invloed uitoefenen op de werking van de boog. Bogen van gelamineerd hout dat is verlijmd met moderne lijmsorten zijn toegestaan. De pees mag uit synthetisch materiaal bestaan. Een kunststof coating welke uitsluitend dient ter bescherming van het hout is toegestaan.

2. Specifieke en cosmetische delen van de boog zoals de bekleding van de handgreep, boognokken, e.d. maar ook beschilderingen c.q. versieringen mogen van synthetische materialen of moderne metalen zijn vervaardigd. Voorwaarde voor het aanbrengen van versierselen en beschilderingen (van welke aard dan ook) is dat zij de werking van de boog niet wezenlijk mogen beïnvloeden en dat zij niet als richtmiddel kunnen worden gebruikt. De boog dient links/rechts (nagenoeg) symmetrisch te zijn; semi-centershot of centershot is niet toegestaan.

3. Het gebruik van een oplegger of pijlsteun is niet toegestaan. Indien een traditionele handboog is voorzien van een oplegger of pijlsteun, moet de schutter worden ingedeeld in de barebow klasse.

4. Er mogen geen richtmiddelen en geen clicker zijn aangebracht. Een zgn. venster is niet toegestaan. Ook overige hulpmiddelen (bijv. stabilisatie, dempers, enz.) zijn niet toegestaan.

5. Wanneer een handboog niet is voorzien van richt- en hulpmiddelen als bedoeld in lid 4 en niet kan worden ingedeeld onder de traditionele handbogen, moet de schutter worden ingedeeld in de barebow klasse.

6. Pijlen dienen een houten schacht en natuurveren te hebben, de punten kunnen van metaal zijn en de nokken van synthetisch materiaal. Pijlpunten als bedoeld in artikel 2, lid 1, Categorie 1, onder 5° van de Wet Wapens en Munitie, zijn (ten strengste!) verboden. Het voorhanden hebben, dragen, dan wel het gebruik van verboden pijlpunten tijdens een wedstrijd leidt tot onmiddellijke diskwalificatie en verwijdering van de vermelding van de betreffende schutter in het klassement, alsmede tot disciplinaire maatregelen door het bestuur van de NNHF.

7. De lossing dient met de hand, zonder mechanismen te geschieden; een duimring is toegestaan. Het zgn. string- en facewalken is bij het schieten met een traditionele handboog niet toegestaan.

8. Van het bepaalde in het vorige lid kan worden afgeweken bij schutters met een zodanige beperking of handicap dat het normaal uittrekken van de pees niet mogelijk is of ernstig is belemmerd. De gehandicapte schutter mag dan gebruik maken van een hulpmiddel om de pees aan te trekken en te lossen, voor zover het gebruik van dat hulpmiddel evenredig is aan de inspanning die een niet-gehandicapte schutter in dezelfde klasse moet verrichten om de pees met de vingers aan te trekken en de gehandicapte schutter geen onredelijk voordeel heeft van het gebruik van het hulpmiddel ten opzichte van de niet-gehandicapte schutters in dezelfde klasse.

9. De algemeen gebruikte beschermingen zoals vingerleer, schiethandschoen, arm- en borstbescherming zijn toegestaan. Een vingertab of vingerleer mag niet zijn voorzien van een ankerplaat.

10. Traditioneel / hout schutters worden ingedeeld in een eigen klasse (TH). Indien er minder dan 3 schutters met een traditionele handboog deelnemen aan een wedstrijd, dan schieten deze schutters in de barebow klasse.

11. Voor de junior traditioneel / hout geldt het hele deel als 10 indien er slechts één junior traditioneel / hout meedoet en deze is ingedeeld bij de eigen leeftijdsgenoten of oudere schutters in de barebow of recurve klasse. Wanneer er meer dan twee junioren traditioneel / hout meedoen vormen zij hun eigen klasse (THJ).

12. Voor de junioren traditioneel / hout worden dezelfde blazoenen gebruikt als voor de junioren barebow.

13. In gevallen waarin deze voorlopige bepaling niet voorziet, beslist het bestuur van de NNHF. Ten tijde van een wedstrijd, beslist de wedstrijdleiding dan wel de scheidsrechter. De beslissingen van de wedstrijdleiding c.q. de scheidsrechter worden door het bestuur van de NNHF achteraf geëvalueerd.

Uitleg over deze voorlopige bepaling:

Het schieten met een traditionele (houten) handboog is, zoals het woord al zegt, gebaseerd op "traditie". Schutters in deze discipline spreken ook wel over "instinctive archery" of "intuïtief schieten". Dit laatste onderscheidt deze schutters van bijvoorbeeld de barebow schutters die schieten met bogen zoals de recurve of compound zonder vizier; bogen die de moderne en technisch meer geavanceerdere opvolgers zijn van de traditionele bogen. Ook zonder richtmiddelen kan men behoorlijk "gericht" schieten met deze moderne bogen, terwijl de authentieke traditionele bogen bijzondere vaardigheden van de schutter vereisen.

Het aantal traditionele / hout schutters was tot nu toe zo klein dat een aparte klasse voor hen niet haalbaar was. Inmiddels is het aantal schutters echter behoorlijk toegenomen en het wordt tijd om voor hen een klasse in te stellen.

De voorlopige bepaling voor de traditionele / hout schutters is tot stand gekomen na goed overleg met diverse verenigingen en organisaties die zich specifiek richten op deze tak van de handboogsport. Het opstellen van een duidelijke bepaling is niet eenvoudig en er vindt ook een brede discussie plaats over wat nu precies valt onder "traditioneel handboogschieten" en onder "traditionele handboog".

De definitieve bepaling zal als artikel onderdeel uit gaan maken van een nieuw te ontwerpen wedstrijdreglement waar op dit moment al hard aan wordt gewerkt. Voorafgaand aan de invoering van de definitieve bepalingen omtrent het traditioneel handboogschieten als onderdeel van de verschillende disciplines zal eerst een evaluatie van deze voorlopige bepaling plaatsvinden. Waar nodig zullen in overleg met de diverse vereniging aanpassingen worden aangebracht. Vooralsnog hopen we met deze voorlopige bepaling enige duidelijkheid te hebben gecreëerd.

Verenigingen waarbij leden in de traditioneel / hout klasse willen worden ingedeeld kunnen via het mutatieformulier de wijzigingen doorgeven. Vooralsnog is er één traditioneel / hout subklasse voor de senioren. Junioren traditioneel / hout worden gewoon op leeftijd ingedeeld in de subklassen zoals dat ook voor de overige jeugdklassen geldt.

Vragen, onduidelijkheden en discussiepunten met betrekking tot deze voorlopige bepaling kunnen worden voorgelegd aan het bestuur van de NNHF.

Aanwijzingen voor interpretaties van de bepalingen

1. De hoofdgedachte is dat de boog van hout gemaakt moet zijn en geen kunststof onderdelen bevat die wezenlijk de werking van de boog beïnvloeden. Bij een traditionele boog moet men denken aan boogtypen als Engelse longbow, Turkse eik, Vlaamse lattenboog, Aziatische composietboog, Japanse boog, Amerikaanse flatbow, enz. Aan het begrip “traditioneel” kan ook de gedachte aan bogen van voor 1900 worden gegeven.

Een boog gemaakt uit gelamineerd hout is alleen toegestaan wanneer dat hout *in* de lagen geen kunststoffen of glasfiber bevat waardoor de werking van de boog wezenlijk wordt beïnvloed. Men spreekt ook wel over kunststoflagen die de “kracht van het hout” vermeerderen.

Er zijn traditionele bogen waarbij de buitenlaag ter bescherming is voorzien van glasfiber. Zolang dit de werking van de boog niet wezenlijk beïnvloed kan een dergelijke buitenlaag worden gezien als “beschildering” als genoemd in lid 2. Gelamineerd hout dat is verlijmd met moderne lijmsorten is wel toegestaan.

2. Traditionele bogen zijn vaak voorzien van traditionele opmaak en versierselen. In vroegere tijden werden hiervoor natuurlijke (organische) materialen gebruikt. De Nederlandse wetgeving heden ten dage verbiedt in een aantal gevallen de verwerking van dit soort materialen (denk bijv. aan ivoor). Het gebruik van versierselen en beschilderingen met synthetische materialen is daarom toegestaan. Voorwaarde voor het aanbrengen van versierselen en beschilderingen is dat ze de werking van de boog niet wezenlijk beïnvloeden en dat ze zodanig zijn aangebracht dat ze niet als richtmiddel kunnen worden gebruikt.

De semi-centershot en centershot vormen belangrijke elementen bij het “gericht” schieten en zouden afbreuk doen aan het begrip “instinctive archery” (intuïtief boogschieten) en is daarom niet toegestaan.

3. In tegenstelling tot het FITA reglement is een oplegger of pijlsteun *niet* toegestaan. Ook hier weer is de gedachte erachter dat een pijl, liggend op een pijlsteun of oplegger, het gericht schieten mogelijk maakt. Er zijn traditionele bogen die zijn voorzien van een pijlsteun of oplegger; de zgn. “jachtbogen”. Bij een aantal verenigingen voor het traditioneel handboogschieten bestaat een aparte discipline voor de jachtbogen. Binnen de NNHF is dat niet haalbaar, aangezien de groep traditionele schutters ten opzichte van de overige schutters (recurve, compound en barebow) te klein is. Daarom worden schutters met een traditionele boog met pijlsteun of oplegger ingedeeld in de barebow klasse.

4. Ook hier weer is de mogelijkheid tot “gericht” schieten beperkt door de richtmiddelen en venster te verbieden. De clicker wordt beschouwd als onderdeel dat een wezenlijke invloed heeft op het schieten en deze hoort dan ook niet in deze discipline thuis. Overige hulpmiddelen zoals een stabilisator, dempers, enz. zijn niet toegestaan omdat ook zij in grote mate afwijken van de gedachte achter het traditioneel handboogschieten.

5. Er is een grote discussie omtrent het begrip “traditionele handboog”. Om deze discipline niet onevenredig te benadelen worden “twijfelgevallen” ingedeeld in de barebow klasse. Onder deze bepaling moet mede worden verstaan: elk middel en elke methode welke duidelijk en ondubbelzinnig een onredelijk voordeel oplevert ten opzichte van de schutters met traditionele bogen.

6. Pijlen moeten houten schachten hebben. De pijlpunt kan van metaal zijn, maar mag geen snijdende delen bevatten zoals omschreven in de Wet Wapens en munitie. Dergelijke pijlpunten worden gezien als “verboden wapenbezit” en is dientengevolge ook strafbaar gesteld in de wet! Ook al zouden dit soort pijlpunten, hetzij voorwaardelijk, hetzij onvoorwaardelijk zijn toegestaan volgens de wet, dan nog zouden ze niet worden toegelaten omdat ze onnodige schade aan de doelpakken en de blazoenen kunnen veroorzaken. Deze bepaling geldt overigens voor alle pijlen die binnen de handboogsport worden gebruikt.

Om het traditionele karakter van het traditioneel handboogschieten in stand te houden, is bepaald dat de pijl moet zijn voorzien van natuurveren. Meestal zijn dit veren van ganzen of kalkoenen. Let op: het verzamelen (en voorhanden hebben) van veren uit de natuur is krachtens de Flora- en Faunawet in Nederland verboden, maar op andere wijze verkregen (import, fokkerijen, enz.) is het wel toegestaan. Heel veel mensen zijn zich hier niet van bewust! De Flora- en Faunawet spreekt van veren van beschermde vogels. Alle vogels in ons land in het wild, niet zijnde gefokt, vallen onder de bescherming van de Flora- en Faunawet.

Het is verstandig om schutters die zelf pijlen maken en daarbij verzamelde veren van bijv. wilde roofvogels gebruiken, te waarschuwen dat ze in principe illegaal bezig zijn! Veren van gefokte roofvogels zouden weer wél mogen worden verzameld en gebruikt. Aangezien de legaliteit van de veren moeilijk is te controleren is dit verder niet opgenomen in de bepaling.

Nokjes mogen van kunststof zijn. Zowel het FITA reglement als de reglementen van diverse handboogverenigingen voor traditioneel handboogschieten laten dit toe.

7. Dit artikel behelst voornamelijk het verbod op het lossen met hulpmiddelen zoals een release. Er mag uitsluitend met de hand (vingers) worden gelost.

Het zogenaamde string- en facewalken zijn methoden om beter te richten en ook dit wordt als “strijdig” met “instinctive archery” (intuïtief schieten) gezien. De bepaling om één vinger boven de pijl en de andere er onder te hebben geplaatst bij het schieten is niet opgenomen, omdat sommige schutters de vingers op een vaste plaats houden onder de pijl zonder dat daarbij sprake is van string- of facewalking. De bepaling dat er één vinger boven de pijl en de andere daaronder geplaatst moeten zijn zou deze schutters onevenredig benadelen terwijl zij verder wel aan alle criteria voor het traditioneel handboogschieten zouden voldoen.

8. Deze bepaling maakt een uitzondering op het bepaalde onder lid 7 mogelijk voor schutters met een handicap die het normaal aantrekken van de pees niet mogelijk maakt of sterk belemmert. De NNHF streeft naar het bevorderen van de handboogsport voor mensen met een handicap en daarom is er een uitzondering gemaakt.

De handicap kan zichtbaar (bijv. missende vingers), maar ook niet duidelijk zichtbaar zijn (denk aan ernstige vormen van reuma of artrose in de vingers) Voor dit soort schutters is het mogelijk om gebruik te maken van een hulpmiddel (bijv. een release).

In tegenstelling tot de procedure m.b.t. schutters met beperking van de NHB, stelt de NNHF verder geen schriftelijke medische verklaringen verplicht. Wij vertrouwen erop dat de schutters “eerlijk” zijn over een bepaalde handicap of beperking en over eventueel herstel.

9. De gebruikelijke beschermers zijn toegestaan om blessures te voorkomen. Er is een uitzondering gemaakt voor een vingerleer (vingertab) met een ankerplaat. Een ankerplaat kan ook weer het “gericht” schieten bevorderen, hetgeen strijdig is met “instinctive archery” (intuïtief schieten) en is daarom niet toegestaan.

10. en 11. Bij onvoldoende deelname (minder dan 3) schieten de traditionele / hout schutters in de barebow klasse. Voor een jeugdschutter geldt dat het hele deel telt als 10 wanneer hij of zij de enige is met een traditionele boog én wordt ingedeeld bij schutters van gelijke leeftijd of ouder in de barebow of recurve klasse. Wordt een junior traditioneel / hout ingedeeld bij jongere schutters dan geldt dus de normale telling.

De blazoenen voor de junioren traditioneel / hout zijn hetzelfde als voor de junioren barebow.

Aanvankelijk werd de traditionele / houtschutters klasse tijdelijk afgekort met BBT (senioren) of BBTJ (jeugd). Om een duidelijk onderscheid te maken tussen barebow en traditioneel / hout, wordt voor barebow de afkorting BB resp. BBJ gebruikt en voor traditioneel TH resp. THJ.

Algemeen: Bij de interpretatie van de bepalingen dient steeds de gedachte achter het traditioneel handboogschieten en het ontstaan daarvan voorop te staan. De hoofdgedachte achter alle bepalingen is het zogenaamde “instinctieve” of “intuïtieve” schieten met de traditionele handboog, versus het “gericht” barebow schieten met de modernere bogen. Daarom hebben we gemeend op bepaalde punten te moeten afwijken van de FITA regelgeving omdat met bepaalde middelen (pijlsteun, venster, ankerplaatje, enz.), die ogenschijnlijk geen richtmiddelen vormen, toch in een bepaalde mate “gericht” kan worden geschoten.

Een andere achterliggende gedachte is de “traditie” en het “ceremonieel” rondom het traditioneel handboogschieten. Er zijn verenigingen waarbij de schutters ook traditioneel zijn gekleed, bijvoorbeeld in Middeleeuwse kostuums. Men zou dit eigenlijk kunnen vergelijken met specifieke takken van de handboogsport zoals “kyudo” waarbij meditatie en ceremoniën in traditionele kleding gebruikelijk zijn.

Er wordt uitvoerig gediscussieerd over het begrip “traditioneel handboogschieten”. Bij het opzetten van de bepalingen is uitvoerig gekeken naar deze discussie. Er is ook overlegd met verenigingen voor het traditioneel handboogschieten. Daar is het FITA reglement naast gelegd en tenslotte ook het IPC reglement. Mocht in de toekomst blijken dat de bepalingen te strikt zijn, of niet haalbaar dan kunnen ze worden aangepast. Vooralsnog hopen we met de bepalingen duidelijkheid te hebben gecreëerd omtrent het traditioneel handboogschieten binnen de NNHF.